

با سمه تعالی

نام و نام خانوادگی :	دسته شناسی زیست شناسی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
تعداد صفحه:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۶/۸	۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوتبال شهریور ماه سال ۱۳۹۳ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir	سوالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی		
ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	نمره	

۱	عبارت های زیر را با کلمات مناسب کامل کرده و در پاسخنامه بنویسید.
	الف) رونویسی ژن های tRNA در یوکاریوت ها، توسط آنزیم RNA پلی مراز صورت می گیرد.
	ب) مناطقی از که رونوشت آن در mRNA بالغ باقی می ماند، اگزون نامیده می شود.
	ج) در فرآیند ترجمه، در حین جابه جایی ریبوزوم، tRNA موجود در جایگاه، ریبوزوم را ترک می کند.
	د) انتخاب هنگامی رخ می دهد که در آن شایستگی یک فنوتیپ به فراوانی آن در جمعیت بستگی دارد.
	ه) رانش ژن معمولاً به تنوع درون جمعیت می انجامد.
	و) نازیستایی دورگه یکی از عواملی است که به جدا ماندن می انجامد.
۲	در سوالات زیر گزینه صحیح را انتخاب نموده، و در پاسخنامه بنویسید.
	الف) ژن کدام بیماری، بر روی کروموزوم X قرار ندارد.
	۱- تحلیل عضلانی دوشن ۲- تالاسمی ۳- رنگدانه ای شدن شبکیه چشم ۴- نشانگان زالی - ناشنوایی
	ب) بعد از اتمام الکتروفورز مخلوط دو نوع DNA پلازمیدی و خارجی، دو نوار در ژل تشکیل می شود. به ترتیب نوار حاوی کدام مولکول ها به قطب مثبت، و کدام به قطب منفی نزدیک تر است؟
	۱- مولکول های بزرگ تر، یعنی پلازمید - مولکول های کوچک تر، یعنی DNA خارجی
	۲- مولکول های کوچک تر، یعنی پلازمید - مولکول های بزرگ تر، یعنی DNA خارجی
	۳- مولکول های بزرگ تر، یعنی DNA خارجی - مولکول های کوچک تر، یعنی پلازمید
	۴- مولکول های کوچک تر، یعنی DNA خارجی - مولکول های بزرگ تر، یعنی پلازمید
	ج) کدام یک از جانداران زیر، به آمیب شباهت دارد؟
	۱- دیاتوم ها ۲- تازکداران چرخان ۳- کپک های مخاطی سلولی ۴- تازکداران جانورمانند
	د) در چرخه زندگی عامل مولد مalaria، مروزنیت ها، کدام قسمت را آلوده کرده، و در آنجا تقسیم می شوند؟
	۱- گلبول های قرمز خون انسان ۲- غدد بزاقی پشه ۳- جگر انسان ۴- دستگاه گوارش پشه
	ه) هاگ های جنسی آمانیتا موسکاریا، در کجا تشکیل می شوند؟
	۱- روی اسپورانژ ۲- روی بازیدیوم ۳- درون اسپورانژ ۴- درون بازیدیوم
۳	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
	الف) عامل تنظیم کننده در اپران لک چه نام دارد؟
	ب) در بیماران مبتلا به آلکاپتونوریا، کدام آنزیم وجود ندارد؟
	ج) رمز سه نوکلئوتیدی mRNA را چه می نامند؟
۴	آزمایش یان ویلموت که مبنی بر کلون یک گوسفند بود، کدام فرضیه را رد کرد؟
۵	یکی از شواهدی که از نظریه درون همزیستی حمایت می کند، زادآوری است، آن را توضیح دهید.
	«ادامه سوالات در صفحه دوم»

پاسمهه تعالی

نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۶/۸	دوره پیش دانشگاهی	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۶	هر یک از موارد زیر به چه فرآیندی در رابطه با تغییر و تحول گونه ها اشاره دارد؟ الف) تغییراتی که در یک گونه، به منظور تطابق بهتر آن گونه، با محیط خود انجام می گیرد. ب) جمعیت ها در پاسخ به محیط خود تغییر می کنند.	۰/۵
۷	در هر یک از عبارت های زیر، مناسب ترین کلمه را از داخل برانتز انتخاب کرده، و در پاسخنامه بنویسید. الف) برای برقرار ماندن تعادل هارددی- واینبرگ در جمعیتی، باید در آن جمعیت، مهاجرت صورت (بگیرد - نگیرد). ب) در مناطق مالاریا خیز، افراد با ژنوتیپ ($Hb^A Hb^A$ _ $Hb^A Hb^S$) شایستگی بیشتری دارند. ج) انتخاب (پایدار کننده - گسلنده) هنگامی روی می دهد که فنوتیپ های آستانه ای بر فنوتیپ های حد واسطه ترجیح داده شوند.	۰/۷۵
۸	اصطلاحات مقابل را تعریف کنید. الف) تکامل همراه ب) رفتار غریزی ج) میسلیوم	۱/۵
۹	با توجه به شکل، به پرسشن های زیر پاسخ دهید. الف) نمودار مقابل کدام نوع از الگوهای رشد جمعیت را نشان می دهد؟ ب) شماره <u>۱</u> نشان دهنده چه پارامتری است؟	۰/۵
۱۰	جمعیت های فرصت طلب و تعادلی را از نظر رقابت با یکدیگر مقایسه کنید.	۰/۵
۱۱	در پژوهش های ژوف کانل بر روی دو گونه کشتی چسب، کنام واقعی گونه <u>۱</u> ، در حضور گونه <u>۲</u> ، کدام بخش از تخته سنگ ها می باشد؟ چرا؟	۰/۵
۱۲	از پراکنش جانداران در محیط، نوع را نام ببرید.	۰/۵
۱۳	چرا رفتار نقش پذیری در مورد جوجه اردک ها، در حفظ بقای آنها ارزش زیادی دارد؟	۰/۷۵
۱۴	تقسیم بندی رفتارهای متنوع جانوران، بر چه اساس است؟	۰/۵
۱۵	در باره انتخاب جفت به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) صفت چشمگیر پرنده نر موغ جولا، در فصل تولید مثلی چیست? ب) پر هزینه بودن صفات چشمگیر در نوها، چگونه جبران می شود؟	۰/۷۵
۱۶	درستی یا نادرست بودن هر یک از عبارت های زیر را بدون ذکر دلیل مشخص کنید. الف) همه پروتئین ها، اسیدهای نوکلئیک و دیگر مولکول هایی که در سلول هستند، حاصل تجمع و تغییر بخش هایی از قندهای ساخته شده در گیاه هستند. ب) اکسیژن حاصل از فتوستترز، از واکنش تجزیه آب در داخل تیلاکوئید ها منشأ می گیرد. ج) در تخمیر الکلی، نخست پیرووات با آزاد شدن CO_2 ، به ترکیبی سه کربنی تبدیل می شود. د) چرخه کربس، با ترکیب استیل کوازنزیم A با یک مولکول <u>۴</u> کربنی به نام سیتریک اسید شروع می شود.	۱
	«ادامه سوالات در صفحه سوم»	

با سمهه تعالی

نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه
تعداد صفحه:	۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲/۶/۸	دوره پیش دانشگاهی	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳			مرکز سنجش آموزش و پژوهش	http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد)	نمره
۱۷	نقش NADPH در فتوستنتز چیست؟	۰/۵
۱۸	چرا تنفس نوری به عنوان فرآیندی مخالف با تولید کنندگی فتوستنتز در نظر گرفته می شود؟	۰/۵
۱۹	به سوالات زیر در رابطه با تنفس سلولی پاسخ دهید. الف) محصولات گلیکولیز را نام ببرید. ب) زنجیره انتقال الکترون سلول های یوکاریوتی، در کدام بخش از سلول قرار دارد؟	۱
۲۰	در باره ویروس ها به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) درون کپسید چه اجزایی وجود دارد؟ ب) در چرخه لیزوزنی، منظور از پرو - ویروس چیست؟ ج) کدام یک از شکل های زیر شبیه کپسید باکتریوفاز، و کدام یک شبیه TMV است؟	۱/۵
۲۱	در رابطه با باکتری ها به پرسش های زیر پاسخ دهید. الف) یک مورد از تفاوت های باکتری ها با یوکاریوت ها از نظر <u>گوناگونی متابولیسمی</u> است. این مورد را توضیح دهید. ب) ترکیبات شیمیایی که توسط باکتری ها ترشح شده، و برای سلول های یوکاریوتی سمی هستند، چه نامیده می شوند؟	۱
۲۲	در رابطه با آغازیان به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) هر یک از جانداران مقابل، به کدام شاخه از آغازیان تعلق دارند؟ ۱- کاهوی دریایی ۲- پارامسی ب) وسیله حرکتی و روش تولید مثل در اوگلنا را بنویسید. ج) کدام شاخه از آغازیان، همگی انگل هستند؟ د) تولید مثل جنسی به روش هم یوغی در اسپیروزیر را، تا تشکیل زیگوت توضیح دهید.	۲
۲۳	نام عمومی آسکومیست های تک سلولی چیست؟ و این گروه بیشتر با چه روشی تولید مثل می کنند؟	۰/۵
۲۴	در باره کپک سیاه نان به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) نام علمی آن چیست؟ ب) به کدام شاخه از قارچ ها تعلق دارد؟ ج) کدام نوع از تولید مثل در آن شایع تر است؟	۰/۷۵
۲۰	«موفق باشید»	جمع نمره

با اسمه تعالی

رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس زیست شناسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۶/۸	دوره‌ی پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانشآموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) III (۰/۲۵) (ص ۹) ب) DNA (۰/۲۵) (ص ۱۶) ج) P (۰/۲۵) (ص ۱۸) د) واپسی به فراوانی (۰/۲۵) (ص ۱۲۲) ه) کاهش (۰/۲۵) (ص ۹۹) و) خزانه‌های زنی (۰/۲۵) (ص ۱۱۵)	۱/۵
۲	الف) ۲ (تالاسمی) (۰/۲۵) (ص ۹۴ و ۳۹) ب) ۴ (مولکول‌های کوچک تر، یعنی DNA خارجی - مولکول‌های بزرگ تر، یعنی پلازمید) (۰/۲۵) (ص ۳۲ و ۳۳) ج) ۳ (کپک‌های مخاطی سلولی) (۰/۲۵) (ص ۲۳۹) د) ۱ (گلبول‌های قرمز خون انسان) (۰/۲۵) (ص ۲۴۳) ه) ۲ (روی بازی‌دیوم) (۰/۲۵) (ص ۲۵۹ و ۲۵۸)	۱/۲۵
۳	الف) آلو لاکتوز (۰/۲۵) (ص ۲۲) ب) آنزیم تجزیه کننده همو جنتیسیک اسید (۰/۲۵) (ص ۵) ج) کدون (۰/۲۵) (ص ۱۲)	۰/۷۵
۴	در سابق، کلون کردن فقط به وسیله سلول‌های جنینی یا نوزادی ممکن بود. محققان تصور می‌کردند نمی‌توان از سلول‌های تمایز یافته برای تولید موجود زنده کامل استفاده کنند. آزمایش ویلموت این فرضیه را رد کرد. (۰/۵) (ص ۴۳)	۰/۵
۵	کلروپلاست‌ها و میتوکندری‌ها مانند باکتری‌ها، از طریق تقسیم دوتایی تولید مثل می‌کنند. (۰/۲۵) این تولید مثل مستقل از چرخه سلولی است و مراحل مختلف چرخه میتوز در آنها انجام نمی‌گیرد. (۰/۲۵) (ص ۵۷)	۰/۵
۶	الف) سازش (۰/۲۵) (ص ۷۳) ب) انتخاب طبیعی (۰/۲۵) (ص ۷۲)	۰/۵
۷	الف) نگیرد (۰/۲۵) (ص ۹۴) ب) Hb ^A Hb ^S (۰/۲۵) (ص ۱۱۳) ج) گسلنده (۰/۲۵) (ص ۱۰۷)	۰/۷۵
۸	الف) هم‌آهنگی تغییر گونه‌هایی که در یک اکوسیستم زندگی می‌کنند، و با هم ارتباط نزدیک دارند، تکامل همراه نامیده می‌شود. (۰/۵) (ص ۱۴۲) ب) رفتارهایی که متأثر از زن‌ها و دارای برنامه ریزی زنی هستند، رفتار غریزی نامیده می‌شوند. (۰/۵) (ص ۱۵۷) ج) وقتی نخینه‌های قارچ رشد می‌کند، منشعب می‌شود، و توده‌ای در هم پیچیده و گره خورده می‌سازد که میسلیوم نام دارد. (۰/۵) (ص ۲۵۰)	۱/۰
۹	الف) الگوی رشد لجیستیک (۰/۲۵) (ص ۱۳۴) ب) گنجایش محیط (K) (۰/۲۵) (ص ۱۳۴)	۰/۵
۱۰	در جمعیت‌های فرصت طلب رقابت اغلب وجود ندارد. (۰/۲۵) اما در جمعیت‌های تعادلی رقابت عموماً شدید است. (۰/۲۵) (ص ۱۳۸)	۰/۵
۱۱	کنام واقعی گونه ۱، در حضور گونه ۲، مناطق کم عمق (بالایی) تخته سنگ‌ها می‌باشد. (۰/۲۵) زیرا گونه ۱ به علت رقابت با گونه ۲ فقط بخشی از کنام بنیادی خود را اشغال می‌کند. (۰/۲۵) (ص ۱۵۰)	۰/۵
۱۲	پراکنش اتفاقی (تصادفی)، پراکنش یکنواخت و پراکنش دسته‌ای (دو مورد، هر مورد ۲۵ + نمره) (ص ۱۳۰)	۰/۵
۱۳	موجب می‌شود که جوجه‌ادرک‌ها در کنار مادرشان بمانند. (۰/۲۵) همراه او به سمت آب برونده و به جستجوی غذا بپردازند. (۰/۲۵) هم‌چنین همراه بودن با مادر، آنها را از خطر حفظ می‌کند. (۰/۲۵) (ص ۱۶۲) «ادامه در صفحه دوم»	۰/۷۵

با اسمه تعالی

رشته : علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس زیست شناسی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۶/۸	دوره‌ی پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش‌آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۳

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	بر اساس نقشی که در زندگی جانور دارند، (۰/۲۵) و هدفی که دنبال می‌کنند. (۰/۲۵) (ص ۱۶۹)	۰/۵
۱۵	الف) پرنده نر مرغ جولا در فصل تولیدمثلی دارای <u>دم بلندی</u> می‌شود، که اندازه آن حدود ۷ برابر دم ماده هاست. (۰/۲۵) ب) چون این صفات احتمال جفت گیری را افزایش می‌دهند. (۰/۲۵) موجب می‌شوند که <u>جانور نر</u> بتواند <u>زن های خود</u> را به نسل بعد هم منتقل کند، و از این راه هزینه‌ای که صرف شده است، جبران می‌شود، و اثر منفی این صفات به دلیل افزایش احتمال تولیدمثل جبران می‌شود. (۰/۲۵) (ص ۱۷۳ و ص ۱۷۴)	۰/۷۵
۱۶	الف) درست (۰/۲۵) (ص ۱۷۸) ب) درست (۰/۲۵) (ص ۱۸۲) ج) نادرست (۰/۲۵) (ص ۲۰۰)	۱
۱۷	NADPH یک مولکول ناقل الکترون است، که الکترون‌های پر انرژی را برای ساخت پیوندهای کربن - هیدروژن در مرحله سوم فتوستتر، فراهم می‌کند. (۰/۵) (ص ۱۸۴)	۰/۵
۱۸	زیرا تنفس نوری مانع از وارد شدن دی اکسید کربن به چرخه کالوین می‌شود. (۰/۵) (ص ۱۸۶)	۰/۵
۱۹	الف) پیرووات (۰/۲۵)، NADH (۰/۲۵) و ATP (۰/۲۵) (ص ۱۹۵) ب) غشاء داخلی میتوکندری‌ها (۰/۲۵) (ص ۱۹۹)	۱
۲۰	الف) DNA (۰/۲۵) یا RNA (اما نه هر دو) (۰/۲۵) (ذکر نوکلئیک اسید یا ماده وراثتی ۰/۲۵ نمره) (ص ۲۰۶) ب) ژن‌های ویروسی به جای آن که به تولید ذرات ویروسی پیرداداند، (۰/۲۵) خود را درون کروموزوم میزبان جای می‌دهند، در این حالت به آنها پرو-ویروس گفته می‌شود. (۰/۲۵) (ص ۲۰۹) ج) شکل ۱ TMV (۰/۲۵) و شکل ۲ باکتریوفاژ (۰/۲۵) (ص ۲۰۶ و ۲۰۷)	۱/۵
۲۱	الف) باکتری‌ها توپانی‌های متابولیسمی متعددی دارند، که یوکاریوت‌ها از آنها بی‌بهره‌اند. (۰/۲۵) مثلاً باکتری‌ها قادر به انجام چند نوع فرآیند بی‌هوایی و هوایی هستند، (۰/۲۵) حال آن که یوکاریوت‌ها عمدهاً جاندارانی هوایی‌اند. (۰/۲۵) (ص ۲۱۳)	۱
۲۲	الف) ۱- جلبک‌های سبز (۰/۲۵) (ص ۲۲۸) ۲- مژکداران (۰/۲۵) (ص ۲۳۶) ب) وسیله حرکتی: تازک (۰/۲۵) و روش تولیدمثل: تقسیم میتوز (۰/۲۵) (ص ۲۳۵) ج) هاگ داران (۰/۲۵) (ص ۲۴۰) د) نخست دو رشته در مجاور هم قرار می‌گیرند و سپس از هر سلول مجاور زایده‌هایی به سمت یک دیگر می‌فرستند. این زایده‌ها به هم می‌رسند، (۰/۲۵) و دیواره سلولی در محل تماس از بین می‌رود. (۰/۲۵) سپس هسته‌یکی وارد سلول دیگر می‌شود، و زیگوت به وجود می‌آورند. (۰/۲۵) (ص ۲۲۸ و ۲۲۹)	۲
۲۳	مخمر (۰/۲۵)، و جوانه زدن (غیرجنسي) (۰/۲۵) (ص ۲۵۶ و ۲۵۷)	۰/۵
۲۴	الف) ریزوپوس استولونیfer (۰/۲۵) ب) زیگومیکوتا (زیگومیست‌ها) (۰/۲۵) ج) تولیدمثل غیرجنسي (۰/۲۵) (ص ۲۵۵)	۰/۷۵
۲۰	جمع نمره «خسته نباشید»	